

Raadsavond	7 februari 2022
Zaaknummer	44667
Portefeuillehouder	Y. Peters-Adrian
Opsteller	T. Dreef
Onderwerp	Burgerinitiatief zwemstrand Roelofarendsveen

Beslispunten

1. De komende periode op een gelijkwaardige manier met inwoners en organisaties samen te werken om een concreet plan voor te bereiden om te komen tot een zwemplek in Roelofarendsveen/ Oude Wetering, op geringe afstand van de dorpskern, bruikbaar voor iedereen uit Roelofarendsveen e.o. maar bijzonder geschikt voor (ouders met) kleine kinderen.
2. In te stemmen met de kadernotitie zwemstrand.
3. In principe bereid te zijn financiële ruimte voor dit initiatief beschikbaar te stellen van € 127.500 á € 170.000, onder het voorbehoud dat over de definitieve bijdrage nog een apart besluit zal worden genomen.

Wat willen we bereiken

De gemeente Kaag en Braassem heeft in de Omgevingsvisie vastgelegd dat zij zich verder wil profileren als recreatiegemeente. Hoe? Door recreatieve initiatieven te stimuleren, rekening houdend met de groenblauwe structuur en de schoonheid van zowel ons buitengebied als de kernen.

In het dorpsperspectief Roelofarendsveen/Oude Wetering is opgenomen dat de gemeente zich op de locatie aan de Braassem wil inzetten op recreatie. Het ontwikkelen van de Braassemboulevard zal daar invulling aan geven. De Braassemboulevard is een mogelijke bouwsteen; er wordt niet uitsluitend naar deze locatie gekeken.

De gemeente wil dit doen vanuit haar rol als 'rechtmatige overheid'. Hierbij geeft de gemeente aan dat zij aan de voorkant een aantal kaders bepaalt (rechtmatige overheid) en daarna een stapje terug doet (participerend) om initiatiefnemers de ruimte te geven. (Omgevingsvisie Kaag en Braassem)

Wat gaan we daarvoor doen

- We geven de initiatiefnemers duidelijke kaders mee waarbinnen zij een plan kunnen uitwerken.
- De gemeente participeert als stakeholder, volgens het principe van de 'groenegolfambtenaar', in dit proces. De gemeente verbindt en ondersteunt en bewaakt het ontwikkelingsproces. Zowel vanuit het algemeen belang als het belang van de gemeente als organisatie. Ook de nodige contacten met partijen als het Rijksvastgoedbedrijf, het hoogheemraadschap en de provincie Zuid-Holland zullen we, net als in het voortraject, de initiatiefnemers faciliteren.
- Er wordt door de initiatiefnemers een voorstel uitgewerkt dat ter besluitvorming aan de gemeente wordt voorgelegd. Dit voorstel moet voldoen aan de met dit besluit meegegeven kaders.

Inleiding

Uit een petitie is gebleken dat er grote behoefte is aan een zwemplek. Alhoewel er nu al een zwemplek is aan de Braassem is gebleken dat deze locatie met name voor kinderen niet goed bruikbaar is en daarnaast op een locatie ligt waaraan met het oog op de ontwikkeling van Braassemerland een ander doel gaat worden gegeven (tweede sluis). Vanuit de samenleving zijn inwoners opgestaan en samen met een ambtenaar -volgens het principe van de groenegolfambtenaar- aan de slag gegaan met dit vraagstuk.

Om de volgende stappen te kunnen nemen (o.a. het traject waarbij alle andere inwoners worden betrokken) is het nodig om heldere kaders te hebben, en helder te hebben dat de raad (de gemeente heeft een cruciale rol in dit vraagstuk in verband met o.a. haar rol in de openbare ruimte) achter dit plan staat. De gemeenteraad wordt daarom gevraagd om in te stemmen met het kaderdocument zodat deze inwoners tijd en energie in het proces kunnen gaan steken (op vrijwillige basis) en dit kunnen doen binnen voor de raad realistische kaders.

Onderbouwing

De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met bijgevoegd kaderdocument. Dit kaderdocument is opgesteld om een heldere opdracht (kader) te formuleren voor de inwoners die hier (op vrijwillige basis) mee aan de slag willen. De realisatie van een zwemstrand vraagt om een proces waarin brede afstemming met diverse stakeholders (zoals gebruikers, omwonenden, ondernemers, provincie, omgevingsdiensten, aannemers, GEM-Braassemerland en de gemeente) plaatsvindt. Dit is een tijdrovend proces waarvoor heldere kaders nodig zijn. Dit kaderdocument is in samenwerking met de "groenegolfambtenaar" opgesteld door de initiatiefnemers en is daarmee dus de vertaling van hun behoefte aan het kader, dat voor deze fase van dit project nodig is.

In de kadernotitie (zie § Uitgangspunten) liggen een aantal kaders besloten. Hieronder worden de belangrijkste kaders toegelicht.

1. Er komt een integrale aanpak van participatie met gebruikers en de omgeving; de totstandkoming van een zwemstrand heeft een nauwe relatie met de omgeving van het toekomstige zwemstrand; een brede aanpak qua communicatie en participatie is een noodzakelijke randvoorwaarde.
2. De grote opgave is de zoektocht naar een passende locatie. In de eerste vingeroefening met de werkgroep is dit ook al gebleken. In de basis wordt gezocht naar een locatie die in eigendom van de gemeente is. De gemeente heeft echter maar beperkt grond ter beschikking die (volledig) in eigendom is van de gemeente is en waar ook een zwemplek gerealiseerd kan worden die aansluit bij het doel (zie kadernotitie) van dit traject. Daarnaast zullen de omwonenden van potentiële locaties goed betrokken worden zodat ook met hun belangen rekening gehouden kan worden. In de zoektocht naar een geschikte locatie zal daarom intensief samengewerkt moeten worden met inwoners, organisaties en andere overheden en overheidsdiensten.
3. In het proces moet gezocht worden naar kostendragers; het is echter niet realistisch om te verwachten dat 100% van de kosten door de initiatiefnemers worden gevonden. De ambitie is om 15% van de financiering zelf te vinden, denk aan fondsen en subsidies, lokale fundraising acties, bijdrage (horeca) ondernemer, gebruikersvergoeding etc. de overige 85% van de kosten komen voor rekening van de gemeente¹. De exacte kosten van de realisatie zijn op voorhand lastig te bepalen omdat de locatie nog niet vast ligt. De exacte kosten zullen in de uiteindelijke besluitvorming worden bepaald maar er is een plafond van € 150.000 a € 200.000. Tevens zal vanuit de gemeente worden gekeken of er subsidiemogelijkheden zijn (welke alleen door gemeente aangevraagd kunnen worden) om de gemeentelijke bijdrage te drukken.

¹ Totale kosten ingeschat tussen de € 150.000 en € 200.000 – zie hoofdstuk kosten

De onderbouwing van deze kaders is te vinden in bijgevoegde kadernotitie van de initiatiefnemers.

Uitvoering

Kosten

Vorbereidingskosten

Om dit plan tot realisatie te brengen is er onderzoeksbudget nodig. De kosten hiervoor worden geschat op ongeveer € 5.000. Deze middelen zijn ter ondersteuning van de onderzoeksfase. Dit budget wordt besteed aan de communicatie, onderzoeken, faciliteren van bijeenkomsten etc. Voor de voorbereidingskosten is ruimte binnen de begroting.

Realisatiekosten

In de kadernotitie is een eerste uiteenzetting gemaakt van de kosten. Deze komt uit op € 172.000 (exclusief voorbereidingskosten). De exacte kosten zijn echter lastig te bepalen omdat die voor een groot deel afhankelijk zijn van de locatie waarvoor wordt gekozen (is het gebied toegankelijk, hoe is de toegang tot het water, etc.). Om die reden wordt voorgesteld om uit te gaan van een kostenpost tussen de 150k en 200k, wat neerkomt op een verwachte financiële vraag aan de gemeente (85% van de kosten*) van € 127.500 tot € 170.000. om de kosten zo veel mogelijk te drukken zal in de basis gezocht worden naar een locatie in eigendom van de gemeente.

*Binnen het gemeentelijke deel van de kosten zal worden onderzocht wat de mogelijke (provinciale) subsidieregelingen zijn.

In de lopende (investerings- en onderhouds)budgetten is geen ruimte voor het zwemstrand. Om te voorzien in de dekking zal daarom ergens bezuinigd moet worden of een bijdrage vanuit de algemene reserve beschikbaar worden gesteld. De raad wordt gevraagd of hij hiervoor financiële ruimte wil reserveren.

Participatie en tijdlijn

Op 31 maart is een petitie gestart met de volgende vraag:

Roelofarendsveen, een prachtig dorp met steeds meer inwoners. Roelofarendsveen is omgeven door water waar iedereen van wil genieten. Maar hoe kunnen 'wij' als inwoners hier nou volledig van genieten als wij geen zwemstrand hebben? Diverse dorpen rondom Roelofarendsveen hebben dit wel. Wij hebben wel een zwemsteiger, maar hoe kunnen de echte kleintjes dan het water in?

In juni is er een oproep gedaan door de gemeente om een werkgroep samen te stellen die deze vraag verder zou gaan uitwerken. Hiervoor hebben negen enthousiaste inwoners zich aangemeld. Deze groep is vervolgens, samen met een ambtelijke ondersteuning (volgens het principe van de 'groenegolfambtenaar'), met dit vraagstuk aan de slag gegaan en heeft een eerste kadernotitie opgesteld, heeft de eerste stappen gezet in het betrekken van inwoners (<https://zwemstrand-kaagenbraassem.nl>, <https://www.facebook.com/Veenduiker/>) en een en ander toegelicht aan de verschillende fracties.

Het opstellen van het uitwerkingsplan voor het zwemstrand is het best te omschrijven als 'samen denken'. Zodra de gemeenteraad de basiskaders heeft vastgesteld, kunnen de betrokken partijen met elkaar aan de slag gaan. In de komende fase zal er samen met inwoners en organisaties (ook van buiten de werkgroep) een zoektocht plaatsvinden naar geschikte locatie(s). Hierin is het van belang dat met name omwonenden van potentiële locaties worden betrokken. Vanuit dit traject wordt gezocht naar een plan dat kan rekenen op draagvlak en een duurzaam voortbestaan.

Zij zullen hierbij ondersteund worden door de gemeente volgens het principe van de 'groenegolfambtenaar'. Belangrijke taak vanuit deze rol is om de verwachtingen van de projectgroep te managen.

Risico's

Er zijn vier risico's te onderscheiden:

1. Het vaststellen van de kadernotitie zal verwachtingen scheppen bij de betrokken partijen. Toch is het nog niet zeker dat het daadwerkelijk tot realisatie komt. Het huidige besluit is te zien als een soort "startschot". Er zullen nog hobbels en financiële besluiten genomen moeten worden door vele betrokkenen.
2. Het is denkbaar dat er geen goede ruimte beschikbaar is voor het gewenste plan. Dit kan leiden tot wrijving en escalatie van het proces. We zullen als gemeente dan ook intensief inzetten op de beleidsbemiddeling en communicatie met alle partners en omwonenden.
3. De initiatiefnemers hebben aangegeven dit kaderbesluit nodig te hebben om vervolgstappen te zetten. Zonder dit besluit zullen de initiatiefnemers afhaken. Zodra de huidige zwemplek verdwijnt door de realisatie van de tweede sluis zal dit vraagstuk mogelijk alsnog terug op het bord van de gemeente komen. Het zal dan een stuk lastiger zijn om de samenwerking rondom dit vraagstuk en draagvlak voor de plannen vorm te geven.
4. De gemeente heeft maar beperkt grond ter beschikking. Er bestaat daardoor een risico dat in de locatiekeuze ook een link gelegd moet worden met gronden van derden of gronden die nu anders worden gebruikt. Uiteraard zal dit in de overwegingen meegenomen worden en er wordt gekeken of het realistisch is om daar een zwemstrand te realiseren. Echter kan het wel zo zijn dat de locatiekeuze ook financiële consequenties met zich mee brengt.

Regio

Nvt.

Duurzaamheid

Op dit moment nog niet aan de orde. Aan duurzaamheid wordt op een later moment zeker de nodige aandacht besteed.

Evaluatie

De raad zal regelmatig tussentijds geïnformeerd of geraadpleegd worden.

Roelofarendsveen, 25 januari 2022

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,	
de gemeentesecretaris a.i.	de burgemeester,
A.J.E. van der Werf-Bramer	A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Kadernotitie Zwemstrand